Bewaker nazi-kamp Stutthof veroordeeld tot voorwaardelijke straf

Kort nieuws - 23 juli 2020 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Een 93-jarige man uit Hamburg die bewaker was in het concentratiekamp Stutthof bij Gdansk in Polen, is donderdag veroordeeld voor medeplichtigheid aan moord in 5232 gevallen. Hij kreeg een voorwaardelijke gevangenisstraf van twee jaar opgelegd. Bruno D. werd als 17-jarige soldaat in 1944 naar de SS-eenheid in het kamp gestuurd.

De aanklager had drie jaar celstraf geëist. De hoogbejaarde man werd volgens het jeugdstrafrecht berecht omdat hij minderjarig was toen hij betrokken raakte bij de misdaden waarvoor hij medeverantwoordelijk wordt gehouden. Normaalgesproken worden jeugdzaken achter gesloten deuren behandeld, maar gezien de historische waarde en ook vanwege 'het toenemende rechtsradicale geweld' in Duitsland besloot de rechter media en publiek toe te laten in de rechtszaal.

Het zou weleens het laatste nazi-proces kunnen zijn, omdat de nog levende daders inmiddels boven de 90 jaar oud zijn. Een speciaal onderdeel van de Duitse justitie, de 'Zentrale Stelle der Landesjustizverwaltungen zur Aufklärung nationalsozialistischer Verbrechen' in Ludwigsburg onderzoekt nog meerdere zaken, maar of die nog tot een proces zullen komen is maar zeer de vraag, gezien de leeftijd van de verdachten. Een andere zaak tegen een bewaker van kamp Stutthof is vorig jaar afgebroken omdat de beschuldigde niet meer in staat was het proces bij te wonen.

In de zaak waren ongeveer 40 nevenaanklagers, een fenomeen dat de Nederlandse rechtsspraak niet kent. Het betrof hoofdzakelijk overlevenden, van wie een aantal uitgebreide getuigenissen aflegden over de gruweldaden in het kamp, waar vooral Polen en joden werden opgesloten en vermoord. In totaal zijn in Stutthof 65.000 gevangenen vermoord of aan ziekte en uitputting overleden.

Bruno D. liet tijdens het proces herhaaldelijk weten niet te begrijpen waarom hij zich op zo'n hoge leeftijd alsnog voor de rechter moest verantwoorden. Het zou zijn levensavond verpesten. Hij heeft zich nooit verstopt en zijn aanwezigheid als bewaker in het kamp ook nooit ontkend. Dat dit proces nu alsnog is gevoerd, heeft te maken met de uitspraak tegen een kampbewaker van Sobibor, John

Demjanjuk, in 2011. Tot die zaak was het moeilijk om personeel van de kampen veroordeeld te krijgen, omdat dan de persoonlijke betrokkenheid bij moorden moest worden aangetoond. Demjanjuk werd veroordeeld wegens medeverantwoordelijkheid, omdat hij onderdeel uitmaakte van het vernietigingssysteem. Daarmee ontstond jurisprudentie, waardoor ook anderen voor medeverantwoordelijkheid konden worden veroordeeld.

De voormalig kampbewaker vindt dat hij geen schuld heeft aan de moorden en zegt zelf niemand gedood te hebben. Hij hield naar eigen zeggen de wacht op een van de bewakingstorens in het kamp. Hij zegt als 17-jarige te zijn opgeroepen voor dienstplicht en omdat hij niet geschikt werd bevonden voor het front, werd hij aan de SS-eenheid toegevoegd die het kamp bewaakte. De aanklager bracht naar voren dat de SS-bewakersmanschappen door het hoogste Duitse gerechtshof als misdadigersbende zijn aangemerkt.

Deze week kreeg Bruno D. het laatste woord, en richtte zich tot de overlevenden. De getuigenissen hebben hem geschokt en de volle omvang van de gruweldaden doen inzien. Hij heeft zijn leven lang geprobeerd zijn ervaringen te verdringen. Hij zei dat het hem spijt dat de overlevenden deze 'hel van de waanzin' hebben moeten doorstaan, dat het hem spijt dat hij daar moest dienen en dat het zich nooit mag herhalen. Lees meer bij Tagesschau

Duitslandweb-redacteur Wiebke Pittlik sprak op 22 juli bij Met het oog op Morgen over deze zaak.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:
https://duitslandinstituut.nl/artikel/39073/bewaker-nazi-kamp-stutthof-veroordeeld-tot-voorwaardelijke-straf